ÎNVINGĂTORILOR — CELE MAI FRUMOASE TROFEE

De obicei, în timpul unei vizite la un sportiv, primul lucru pe care acesta ți-l arată este vitrina cu trofee, micul lui sesam care închide în simboluri (medalii, cupe, fanioane) o performanță realizată într-un an anume, pe un stadion anume, într-o competiție anume. Ceea ce îți recomandă cu mai multă căldură este obiectul care amintește cel mai mare succes al său ; ceea ce domină, însă, prim planul, rămîne trofeul cel mai elegant pe care-l compară (uneori chiar este) cu o operă de artă, cu o bijuterie rară, cu un artizanat de calitate.

Incontestabil, o cupă de cristal sau o medalie dintr-un metal de calitate — o, nu neapărat aur ! — și cu o grafică sugestivă răsplătesc mai echitabil intensitatea și noblețea efortului sportiv.

Tocmai de aceea, veștile — privind reînnoirea panopliei sportive — recepționate de la Sectorul de propagandă al C.N.E.F.S. au surprins deosebit de plăcut (de cînd le așteptam !). Și, am căutat confirmarea lor.

„Am pornit o ofensivă pe toate fronturile" ne informează activiștii din acest sector. „Primenirea se cerea cu stringență pentru că aproape toate materialele existente, atît cele de propagandă vizuală (afișe, pliante, diplome), cît și trofeele sportive (cupe, medalii) erau executate după vechi șabloane, fără fantezie, din metale oxidabile, într-un colorit inexpresiv, departe de grafica modernă.

Am solicitat concursul cîtorva graficieni, orientîndu-ne în primul rînd spre acei care au și practicat sportul, ei fiind cei mai în măsură să ne sugereze idei și să le concretizeze, în același timp, plastic. Graficieni ca Iosif Molnar, Radu Veluda, Vincențiu Grigorescu, Petrică Dumitru, Puiu Manu (nume binecunoscute amatorilor de atletism, rugby, lupte, ciclism) au făcut cîteva propuneri interesante, chiar îndrăznețe (unele dintre ele au și căpătat expresie artistică), care vor avea ca efect înlăturarea platitudinii existente, apropierea de linia și grafica modernă".

— Schiorii, primii campioni ai anului, au primit cu satisfacție (și cu o plăcută surprindere) noile medalii, într-adevăr net superioare și total deosebite de cele înmînate pînă anul trecut. Vor încerca aceeași satisfacție și campionii celorlalte discipline sportive ?

— În colaborare cu cele 29 de federații, am realizat pentru fiecare sport în parte medalii (aurite, argintate și în bronz) a căror calitate și linie vor fi apreciate, cu siguranță, de către purtători. Ceea ce ne preocupă, însă, în mod deosebit este înlocuirea cupelor inaspectuoase și inexpresive, confecționate din metale de calitate inferioară, cu cupe din cristal sau faianță. Am preconizat, de asemenea, confecționarea de statuiete, pe care le vom oferi concurenților în competițiile de anvergură. Ne-am adresat, în acest scop, sculptorilor Eugen Ciuca și Maximilian Schulmann.

Și, o vizită în atelierul sculptorului Eugen Ciucă, realizatorul unui „Dante" apreciat recent în Italia drept cea mai reușită încercare făcută în acest sens, lucrare de prestigiu care i-a adus artistului cetățenia de onoare a localității Ponte Longo de lîngă Padova.

„Vechea dragoste nu se uită niciodată. Cine a intrat și a luptat în arenă poartă toată viața amintiri scumpe și nostalgii" — spune sculptorul, amintindu-și de anii cînd juca și antrena echipa de hochei a Universității Cluj.

Ca o nobilă reminiscență a acelei perioade, artistul este preocupat astăzi de a da fenomenului sportiv expresie în bronz.

Nenumăratele statuiete și plachete, executate în maniere diferite, de la mimetismul clasic (discobolul, boxerul, baschetbalistul) la abstracționismul modern (săritoarea în înălțime), vorbesc despre locul pe care-l ocupă sportul în preocupările sculptorului.

„Mîgîlesc mult la ele. Cînd lucrez, mă gîndesc la insistența atletului care încearcă să mai rupă o secundă sau să mai adauge un centimetru. Sînt convins că efortul lui merită răsplătit cu cel mai prețios obiect de artă".

Nușa MUȘCELEANU

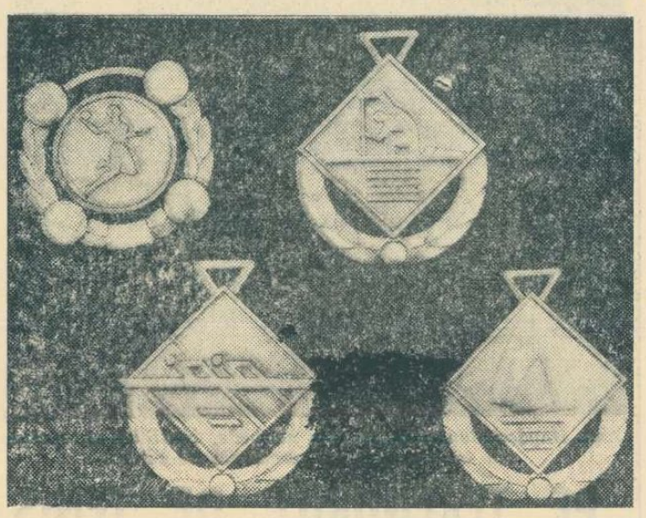

CU DOI ARBITRI, DESPRE UN AL TREILEA

Întîlnire cu doi arbitri. Mai întîi, cu I. Dumitrescu-Budești, membru al Colegiului central al arbitrilor, și apoi cu Andrei Rădulescu, președintele acestui organism.

Subiectul, același : mult discutata fază din min. 75 al meciului Rapid - U.T.A., cînd arbitrul N. Mogoroașe a anulat un gol înscris de Dumitriu II, dintr-o lovitură liberă nesemnalizată clar de arbitru, ca fiind directă sau indirectă.

— Părerea mea, ne-a spus I. Dumitrescu-Budești, este că faza cu pricina (jocul periculos al apărătorului arădean Pojoni), reclama o lovitură liberă indirectă. Alții au apreciat că se produsese o infracțiune care întrunea condițiile pentru a se aplica sancțiunea unei lovituri libere directe. Dar, nu acesta este subiectul principal al discuțiilor care s-au purtat. S-a spus — și acest lucru este perfect adevărat — că semnalizarea arbitrului Mogoroașe a fost defectuoasă. Conducătorul meciului a ridicat *bratul stîng*, indicînd prin acest gest „indirecta", dar a greșit lăsînd imediat mîna jos. Dumitriu n-a văzut gestul arbitrului și a tras direct în poartă. La rîndul său, publicul nu și-a dat seama că este vorba de o lovitură liberă indirectă, astfel că n-a înțeles de ce N. Mogoroașe a anulat golul. Și, bineînțeles, a protestat.

Pentru a se evita repetarea unor astfel de situații, arbitrii trebuie să țină seama de recomandarea făcută de Colegiu. În cazul unei lovituri libere indirecte, ei au datoria să ridice brațul în sus — concomitent cu semnalul dat prin fluier — și să rămînă cu brațul ridicat pînă în momentul executării loviturii dacă aceasta se produce imediat. Dacă în intervalul ce se scurge între fluieratul infracțiunii și executarea loviturii, arbitrul mai are de îndeplinit anumite obligații (împrăștierea jucătorilor din jurul mingii, măsurarea distanței de 9,15 m pînă la locul unde trebuie format „zidul" de către apărători) el va trebui, IN ORICE CAZ, să ridice brațul în sus și *în clipele premergătoare executării loviturii libere indirecte.*

— *...ceea ce N. Mogoroașe n-a mai făcut.*

— Este și lucrul ce i se poate imputa, în principal, bineînțeles exceptînd faptul că, dacă într-adevăr Gornea a atins mingea, el trebuia să dea gol. Dar a fost greu de observat acest lucru.

Convorbirea cu I. Dumitrescu-Budești a luat sfîrșit cu o promisiune a arbitrului de a ne scrie un articol în legătură cu semnalizările cu mîna ale arbitrilor. Îl așteptăm. Subiectul este interesant !

Discuția pe care aveam s-o angajăm, o oră mai tîrziu, cu Andrei Rădulescu, a fost aproape o reeditare a convorbirii purtate cu I. Dumitrescu-Budești.

— O deosebire de vederi — ne-a spus președintele Colegiului central de arbitri — ar exista doar în faptul că intervenția lui Pojoni eu am socotit-o sancționabilă cu o lovitură liberă directă. Dar, cum arbitrul Mogoroașe a fost mai aproape, nu-i pot contesta posibilitatea de a fi putut aprecia mai bine. În rest, de acord cu I. Dumitrescu-Budești, ca și cu cronicarul dv., Dragoș Cojocaru, care i-a luat doar o stea din cele 4 pe care arbitrul Mogoroașe le-ar fi meritat fără acest incident.

Convorbire consemnată de
Jack BERARIU

fotbal

CULESE DIN CULISE

PRIMUL AVERTISMENT ? NU !

ION MUREȘAN (II) de la A.S.A. Tg. Mureș, a primit — după numai un meci și trei sferturi în divizia A — primul său avertisment din acest sezon (pentru proteste repetate la deciziile arbitrului).

Surprinzător ? Nu ! Să cercetăm fișa lui Mureșan II fost, pînă înaintea acestui retur în divizia B, la Industria sîrmei Cîmpia Turzii. Iat-o : 1.IX.1967 — avertisment pentru vociferări ; 8.IX.1967 (deci la numai o săptămînă) — avertisment pentru vociferări ; 21.IX.1967 — suspendat pe două etape pentru vociferări ; 17.XI.1967 — suspendat pe două etape pentru proteste repetate la deciziile arbitrului. Așadar, avertismente, avertismente, avertismente. Pînă cînd ?

CONSTANȚA ?

Steagul roșu : de 7 etape deține lanterna roșie.

Progresul : de 12 ori pe locurile 13 și 14.

Dinamo București : din etapa a noua navighează la subsolul clasamentului.

sub culorile giuleștenilor, s-a înapoiat la echipa sa, C.F.R. Timișoara ; ca și Rednic *(fost la Dinamo Bacău), folosit numai 15 minute în divizia A, sau* Băluță *(tot de la Dinamo Bacău), întrebuințat 19 minute. Mai notați-i și pe* Lemnaru *(Steagul roșu),* Bogdan *(Progresul București),* Crișan *(„U" Cluj) folosit 16 minute,* Căunei *(Jiul).*

Dar mai există și altfel de debuturi, mai bine zis redebuturi : Pojoni *(U.T.A.), după 15 luni de tușă,* Martinovici *(„U" Craiova),* Varga *(Dinamo București) — redivivus !*

Să fie într-un ceas bun !

TREI DEODATĂ !

Colegiul central de arbitri e drastic. Foarte bine ! Suspendă în stînga și în dreapta. Cum s-a întîmplat cu *A. Mathe* și *A. Cantor* din Sighișoara, și cu *Șt. Marineanu* din Sibiu. Suspendați pe trei etape fiindcă nici pînă acum n-au trimis foaia de arbitraj a meciului Chimica Tîrnăveni — Soda Ocna Mureș, disputat tocmai la 10 martie.

Iată, însă, cum s-au petrecut lucrurile : fiecare dintre ei a fost anunțat telefonic de la Brașov că în ziua respectivă va arbitra la Tîrnăveni meciul în cauză. Și iată-i în ziua partidei, echipîndu-se toți trei în vestiarul stadionului din Tîrnăveni, fiecare cu cîte o foaie de arbitraj luată de la comisia locală de fotbal, pentru că alta nu primiseră. Cine să fie la „centru" ? Au aruncat cu banul și cîștigător a ieșit A. Mathe. *Foaie de arbitraj au trimis, dar bineînțeles nu pe cea oficială, pe care nici unul n-o primise.*

F.R.F. așteaptă și acum originalul. Pînă atunci, și Mathe, *și* Cantor, *și* Marineanu *au fost suspendați ! Să se învețe minte !*

Drastic, tovarăși din comisia de delegări ! Dar mai bine cu dv. însivă : cum de *luați astfel de hotăriri fără să vă interesați, vorba lui Caragiale, „cum devine cazul" ? În ce privește originalul foii, căutați-l pe la Brașov. Poate e pe acolo, uitat prin vreun sertar.*

ÎN FRUNTEA CLASAMENTULUI
Desen de AL. CLENCIU

La polul opus : *Steaua* — de șase ori pe locul 1, de trei ori pe locul 2 ; *F. C. Argeș* — de patru ori pe 1, de opt ori pe 2.

68

După un calcul sumar, în această ediție a diviziei A nu mai puțin de 68 de jucători au pășit pentru prima dată pe un gazon de „A". Plutonul cel mai numeros l-a prezentat A.S.A. Tg. Mureș : 17.

Cîțiva dintre cei 68 s-au impus, au devenit titulari. Unii au îmbrăcat chiar și tricoul național. Printre cei evidențiați : Dumitriu III *(A.S.A.),* Nae Ionescu *(Petrolul),* Kiss, Dembrovschi *(Dinamo Bacău),* Jercan *(F. C. Argeș),* Georgevici *(Jiul),* Angelescu, Crețu *(„U" Cluj),* Tătaru II, Rotaru *(Steaua),* Rusu *(Steagul roșu), sau mai proaspeții* Dumitru *(Rapid),* Gh. Nicolae *(Steagul roșu),* Bodea *(U.T.A.),* Oprea *(„U" Craiova). Alții nu și-au păstrat tricoul :* Bungău *nu s-a încadrat la Rapid și după numai două meciuri jucate*

Antrenorii Cornel Drăgușin și Florin Știrbei urmăresc cu atenție ultima verificare a elevilor lor înaintea meciului cu Dinamo

Foto : F. BRANDRUP

ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI

CE AU VĂZUT ÎN BRAZILIA

Antrenorii *Angelo Niculescu* și *Ștefan Onisie* vor împărtăși în fața colegilor lor din București impresiile asupra fotbalului din Brazilia, țară pe care au vizitat-o cu ocazia turneului întreprins de selecționata noastră divizionară. Întîlnirea celor doi tehnicieni cu antrenorii bucureșteni va avea loc mîine, ora 18, în sala Quadrat.

ECHIPE SUEDEZE EVOLUEAZĂ ÎN CAPITALĂ

Patru echipe de fotbal din Suedia (trei de categoria a III-a : *I.K. Vasby, I.K. Kebnekaise, Kagglunds* și una de categoria a II-a : *I.K. Alno*) vor evolua pe terenurile din Capitală în compania unor formații bucureștene care activează în campionatul orășenesc. După cum se informează prof. *Traian Tomescu*, metodist al Consiliului municipal pentru educație fizică și sport București, fiecare din formațiile oaspete vă susține trei meciuri.

Iată programul jocurilor lui I.K. Vasby : 26.III, teren Voința, cu Voința ; 28.III, teren Constructorul, cu Autobuzul ; 30.III, teren Sirena, cu Sirena.

PENTRU SIMPATIZANȚII CLUBULUI STEAUA

În ziua de 7 aprilie, clubul *Steaua* organizează, prin Oficiul Național de Turism, o excursie la Brașov pentru vizionarea meciului de fotbal *Steagul roșu — Steaua*. Înscrierile se fac, în colectiv sau individual, la sediile Agenției O.N.T., din Calea Victoriei 100 și bd. Republicii 68, pînă la data de 4 aprilie inclusiv.

★

Tot pentru membrii susținători și simpatizanții clubului Steaua au fost puse în vînzare insigne, fanioane și albume cu fotografii la Agenția C.C.A., din Bd. Gh. Gheorghiu-Dej, și la sediul clubului, din Calea Plevnei 114.

CUPLAJUL INTERBUCUREȘTEAN ȘI PRONOSTICURILE LUI FLORIN GHEORGHIU

În vizită la redacția noastră, marele maestru internațional de șah *Florin Gheorghiu* ne-a vorbit, printre altele, și de atractivul cuplaj interbucureștean care are loc azi pe stadionul „23 August". Iată pronosticurile lui :

Rapid — Steaua : „remiză".
Dinamo — Progresul : 1.

PRONOSTICUL NOSTRU

(etapa din 24 martie 1968)

1. Rapid — Steaua	x
2. Dinamo Buc. — Progresul	x
3. F.C. Argeș — „U" Cv.	1
4. Farul — A.S.A. Tg. M.	1
5. Jiul — Petrolul	x
6. U.T. Arad — Din. Bacău	1
7. „U" Cluj — St. roșu	1
8. Cagliari — Roma	1
9. Inter — Fiorentina	1
10. Atalanta — Milan	2
11. Bologna — Torino	x
12. Brescia — Varese	x
13. Mantova — Napoli	1

ÎNTRECERILE ȘCOLARILOR

PESTE 300 ELEVI ȘI ELEVE ÎN „CUPA ȘCOLII SPORTIVE NR. 1" LA MINI-BASCHET

Anul trecut, școala noastră a inițiat o interesantă competiție pentru tineretul școlar — „Cupa Școlii sportive nr. 1" la mini-baschet. Întrecerile au însemnat un frumos succes de participare și totodată un prilej de depistare a multor elemente talentate.

Acum ne pregătim pentru cea de-a doua ediție. Dorind să realizăm o competiție de mari proporții, am invitat la București reprezentativele școlilor sportive din întreaga țară. Avînd în vedere răspunsurile primite pînă acum vom reuni în această competiție peste 300 de participanți, elevi și eleve. Participarea unor echipe din centre cu recunoscută tradiție în baschetul școlar, ca Oradea, Cluj, Satu Mare, Brașov, Tg. Mureș etc. va avea darul să sporească valoarea competiției și implicit interesul pentru ea. Cu sprijinul federației de resort ne-am îngrijit să asigurăm meciurilor arbitraje competente și, în general, o desfășurare normală care să favorizeze victoria celor mai talentați și mai bine pregătiți. „Cupa Școlii sportive nr. 1" va fi, așadar, în măsură să ofere antrenorilor și specialiștilor posibilitatea de a urmări și selecționa cele mai înzestrate elemente din școlile sportive.

Competiția fiind plasată în plină vacanță de primăvară (1—3 aprilie), ne gîndim, de asemenea, să asigurăm participanților din țară și un scurt program de vizite la principalele monumente de artă și cultură ale Capitalei.

T. MANOLACHE
secretarul Școlii sportive nr. 1 din București

GIMNASTELE DE LA LICEUL MIHAI VITEAZUL AU DOMINAT FINALA PE CAPITALĂ

Finala pe municipiul București a campionatului republican școlar pentru licee a oferit o întrecere sportivă de bun nivel tehnic. O meritorie comportare a avut echipa Liceului Mihai Viteazul, o formație omogenă, care se anunță de pe acum, ca o serioasă candidată la primul loc în finala pe țară. Lucrînd în cadrul Școlii sportive nr. 2, gimnastele de la Liceul Mihai Viteazul au atins o măiestrie care le dă dreptul să spere că în viitor vor obține rezultate bune în activitatea de performanță. Numeroase fete de real talent au evoluat și în echipele liceelor nr. 12, 7, 16 și 29. Selecționata Liceului nr. 35, cum era de așteptat, a fost cea mai bună, dar, conform regulamentului, ea a concurat în afara întrecerii propriuzise.

Față de cele constatate în acest concurs, considerăm că la viitoarea ediție a campionatului ar putea fi mărită dificultatea săriturii liber alese, deoarece nivelul general al concurenților permite acest lucru. De asemenea, s-ar putea aduce modificări și modului de alcătuire a clasamentului ; de pildă, în viitor, să se facă suma primelor cinci note la fiecare aparat, nu a șase, cum se prevede în prezent.

prof. Gh. GRIGORE

LICEELE DIN TIMIȘOARA SE AFIRMĂ ÎN CAMPIONATUL DE VOLEI

Vineri și sîmbătă s-a desfășurat, la Craiova, etapa zonală a campionatului republican școlar de volei. Au participat echipe din județele Hunedoara, Timiș și Dolj. Pe primele locuri s-au clasat, la **fete** : 1. Liceul nr. 1 Timișoara ; 2. Liceul „Horia, Cloșca și Crișan"-Alba Iulia ; 3. Liceul nr. 1 Băilești. **Băieți** : 1. Liceul nr. 10 Timișoara ; 2. Liceul nr. 2 Hunedoara ; 3. Liceul „N. Bălcescu" — Craiova.

M. VLĂDOIANU — coresp.

CAMPIONATELE DE SCHI ALE ȘCOLILOR PROFESIONALE ȘI TEHNICE

POIANA BRAȘOV, 23 (prin telefon de la trimisul nostru). Sîmbătă dimineața pe pîrtiile din Kantzel (probe alpine) și Poiana Ruia (fond) au început întrecerile primei ediții a campionatelor de schi rezervate școlilor profesionale și tehnice. Atît prin participare, cît și prin valoarea tehnică corespunzătoare a unora dintre participanți, întrecerea și-a demonstrat utilitatea. Nu e mai puțin adevărat, însă, că unele ministere (M.C.F. și M.T.A.N.A.) nu au acordat atenția cuvenită acestei competiții, deși au școli situate în regiuni muntoase.

Iată rezultatele primei zile : **slalom uriaș, juniori I** : 1. Ion Bobiț (M.I.C.M.) 1:00,4, 2. C. Tudor (M.I.C.M.) 1:01.6, 3. V. Crețoi (M.I.C.M.) 1:02.3. **Juniori II** : I. N. Ghimbășeanu (M.C.I.) 1:07,3, 2. C. Dinu (M.I.C.M.) 1:12,3, 3. St. Simalcic (M.I.C.M.) 1:17.9. **Junioare mari** : 1. Viorica Danciu (M.C.I.) 1:58,8. **10 km juniori I** : I. V. Papuc (M.I.) 35,58, 2. I. Bobeș (M.I.C.M.) 38,14, 3. D. Mîndreanu (M.I.C.M.) 39,45. **5 km juniori II** : 1. Gh. Macovei (M.I.) 20,44, 2. N. Andrei (M.I.) 21,16, 3. I. Tudor (M.I.C.M.) 21,18. **5 km junioare I** : 1. Aurora Tamaș (M.I.C.M.) 24,20, 2. Elena Norea (M.I.U.) 24,27, 3. Maria Tacaci (M.C.I.) 31,27. **3 km junioare II** : 1. Virginia Bădescu (M.I.U.) 13,54, 2. Rodica Clinciu (M.I.U.) 14,19, 3. Maria Telepteanu (M.C.I.)

GH. RUSSU-ȘIRIANU

IERI, ÎN DIVIZIA B

Vagonul Arad - C.F.R.I.R.T. Arad 3—1 (2—0)

Derbiul arădean a revenit pe merit formației Vagonul care a manifestat timp de 65 de minute o superioritate evidentă. Compartimentul forte al echipei învingătoare l-a constituit linia mediană, unde Dvorjak și Schweilinger au fost adevărate rampe de lansare a liniei de atac pe care au alimentat-o cu multe mingi utile. Înaintașii au vădit o mare putere de luptă, au combinat frumos și au încercat des poarta. Ei au reușit să înscrie 3 goluri prin *Dvorjak* (min. 35), care a transformat impecabil o lovitură de la 11 metri, *Stănoaie* (min. 42) și *Dembrovschi* (min. 57).

După 3—0, liderii seriei a doua au cedat inițiativa partenerilor de joc. Feroviarii, care pînă atunci au jucat lent și încîlcit, nu se lasă prea mult invitați, mutîndu-se aproape cu toții în jumătatea de teren a echipei Vagonul. Ocazii s-au ivit cu carul, dar ele au fost ratate copilărește de către înaintașii feroviari care au fructificat doar una dintre ele, prin *Horgea*, în min. 82.

Arbitrul Traian Vecan (Oradea) a condus cu scăpări, fiind depășit de fazele jocului. În plus, a trecut cu vederea un henț în careu comis de Horgea în minutul 28.

ȘTEFAN IACOB — coresp. principal

POLITEHNICA ȘI PROGRESUL ÎNVINGĂTOARE ASEARĂ

Progresul București — Voința Brașov 59—43 (25—22). După o repriză aproximativ egală, în care brașovencele au căutat să se mențină în apropierea gazdelor, în partea a doua a întîlnirii elevele antrenorului Gr. Avachian au forțat ritmul de joc și au cîștigat pe merit. Cu această victorie echipa din str. dr. Staicovici și-a mărit șansele de a rămîne în prima divizie a țării. S-au remarcat Grigorescu și Pița de la învingătoare, Horacek și A. Vogel de la învinse.

În al doilea meci al cuplajului divizionar feminin, echipa campioană, **Politehnica București** (folosind întregul lot de pe banca rezervelor) a învins, totuși, la scor pe **Voința București** cu 90—58 (52—29). Cele mai bune jucătoare : E. Vogel, Ghiță și Taflan de la Politehnica, Spiridon și Pitrop de la Voința.

— Jucați foarte bine, domnule, îi spuse el respectuos lui Baron, care se înclină politicos și zîmbi. Vedea că poziția era critică. Dacă Richard James stăpînea perfect teoria, se îndrepta spre o variantă cîștigătoare. Baron regreta grozav că se lăsase atras în partida aceea. Tînărul avea să asiste la turneu, să-și recunoască partenerul din tren. Cu siguranță că avea să se producă oarecare publicitate. Ce de risete avea să trezească întîmplarea...

Brusc, spuse : —Nu v-am spus numele meu real. Zîmbi în chip de scuză și întinse mîna : — Sînt Francis Baron.

În aparență era chiar un compliment pentru tînărul șahist căci, dezvăluindu-și identitatea, maestrul părea să recunoască valoarea adversarului. Dar acum erau prea multe în joc. Richard James nu mai juca șah, ci încerca să-l învingă pe faimosul Baron în persoană. Roși și bîigui :

— Sper că nu mă socotiți grosolan — știți, părerea mea despre Orimund. Habar n-aveam...

— Desigur că nu — zîmbi iar Baron — Orimund joacă în felul lui, eu în al meu. Ești la mutare, mister James.

După alte două mutări, James mișcă pionul care avea să-l coste partida.

Se despărțiră politicos, în gara Back Bay. Dar amîndoi știau ce se petrecuse. Pentru Baron, victoria era cam găunoasă, obținută prin folosirea unui truc de soiul celui constînd în a sufla fum în nasul adversarului în timpul partidei. Și, ce era mai rău, nu știa dacă fără stratagema aceea ar fi cîștigat partida.

★

...Șahiștii veniți la turneu, gîndi Baron, aveau toată solemnitatea și seriozitatea gravă a unui conclav de cardinali întruniți pentru a alege un nou papă, și — negreșit — toată invidia unei echipe de liceeni care-și alege un căpitan. Era primul turneu de asemenea importanță de după război și lipseau cîteva figuri binecunoscute : Estignan, mort în Rezistență ; Zinuccio, care devenise fascist și era închis. Pe ceilalți îi cunoștea perfect. Grandley, campionul englez, arătînd, în costumul lui de tweed bogat, ca un lican îmbătrînit ; Savard, francezul, un bondoc cu aer de bucătar șef, care juca variantele cele mai excentrice ; Jasoff, melancolicul campion rus, și alți cîțiva mari maeștri din lumea întreagă. Și, în fine, era Orimund. Virstnicul mare maestru, cu păr cărunt, purtînd veșnic guler tare și un costum negru lucitor. Baron și Orimund se întîlniră în holul hotelului, își spuseră reciproc „maestre" și, cîteva minute, se simțiră aproape prieteni.

— Ei, viața trece, maestre Baron — rosti bătrînul. Nici d-ta nu mai ești chiar atît de tînerel.

— Mă bucur că voi avea din nou onoarea de a vă întîlni la masa de șah...

— Poate pentru ultima dată, replică Orimund. Știi, cu ani în urmă, cînd eram întrebat : „Cum de-ți poți trosi viața jucînd șah ?" — eram capabil să răspund : „Cum de-ți poți trosi viața scriind cărți, pictînd sau făcînd avere ?" Și era un răspuns bun. Acum, mărturisesc, încep să mă întreb : „Ce-am făcut ? Mi-am dat viața, și ce-am făcut din ea ?"

— Lăsați un nume nemuritor — rosti grav Baron.

— Un nume nemuritor, hm... — mai bine muream acum zece ani. Poate că vei înțelege cîndva de ce spun asta, maestre...

Baron înțelegea gîndul bătrînului : mai bine să fi murit campion mondial, decît acum, în ultimii ani reci, cînd, dacă un mare maestru face o greșeală, crede că-și pierde toată agerimea minții...

...În seara din ajunul ultimei partide, Baron fu invitat de secretarul clubului local de șah la un simultan.

Baron îi mulțumi pentru atenție și acceptă să dea un simultan de zece partide oarbe, cu o condiție : pentru ca o asemenea demonstrație să nu pară o subestimare a adversarului, urma să joace fără a fi văzut și în deplin anonimat.

Condiția fu primită și Baron fu condus la sediul clubului Copley Chess și lăsat într-o încăpere cu o secretară, care avea să comunice mutările lui în sala de joc.

Baron procedă ca de obicei : lăsa pe amatori să se dezvolte, pînă ce își descopereau punctele slabe, și atunci se dezlănțuia asupra lor, ca să se poată concentra asupra puținelor partide dificile.

Era printre ei și obișnuitul amator plin de zel, care crede că pionii damei fac totul, unul care punea preț pe nebuni în flanchetto, altul care acționa cu dama, culegînd doi pioni, pînă ce căzu într-o cursă pregătită cu șiretenie.

Doar la masa nr. 7 era ceva mai deosebit. Un atac Max Lange, cu o curioasă variantă în plasarea nebunului damei. Baron recunoscu aproape imediat stilul lui Richard James. Nu putea fi altul, după felul cum îl presau piesele albe. Celelalte partide expirară pe la mutarea a 40-a. Dar la masa nr. 7 jocul era strîns, chiar amenințător. James juca la cîștig, urmărea o victorie strălucită, și de data aceasta nu mai avea să-și piardă controlul nervos. În schimb, Baron era gata să cedeze presiunii. Firește, în zece partide oarbe, una pierdută nu însemna nimic — dar, să piardă tocmai la tînărul James ! Și-l închipuia pe tînărul adversar apleacat asupra tablei, perfect conștient că joacă, și cîștigă, contra lui Francis Baron.

Și, deodată, surpriza. Secretara intră, anunțîndu-i :

— Masa nr. 7. Pion c6.

— E sigur ? — întrebă neîncrezător Baron.

— Asta e mutarea, sir.

— Răspunsul meu : dama la tura.

Baron răsuflă ușurat. James făcuse o greșeală ; desigur, una subtilă și nu vizibilă imediat ; dar marele maestru vedea prăbușirea poziției adverse. După sacrificiul damei, nebunul cu două ture dădeau mat în 6 mutări.

Totul se desfășură așa cum prevăzuse. Dar, întors la hotel, mintea îi rămase tulburată. Era greu de presupus o greșeală din partea lui James, după jocul strălucit desfășurat pînă atunci. Era — da, o predare premeditată ! Acum vedea totul : James își recunoscuse adversarul, intuise că pentru Baron, încordat de participarea la turneu, orice înfrîngere ar fi putut aduce o tulburare covîrșitoare, și se lăsase învins.

Era un gest de subtilă și profundă sportivitate ; într-un fel, căpăta chiar dimensiunea unei revelații morale.

Gîndul îi zbura la un om ca Orimund, care-și simțea cu amărăciune decrepitudinea, și totuși juca, păstrînd cel mai evlavios cavalerism !

Își închipuia cum Orimund se întoarce singur în Europa, după finală. Îi mai rămîneau destui admiratori, satisfacția unui joc bun, dar nu mare — și, în esență, avea să fie un bătrîn care se apropia de moarte, sigur.

★

...Orimund cîștigă partida decisivă, Baron n-avea să uite niciodată cum se adunaseră reporterii în jurul lor, după partidă, nici cum bătrînul plînsese mai mult după victorie decît ar fi plîns în urma unei înfrîngeri. Și cum se despărțise de el în modul cel mai mișcător, cu mîna pe umăr, spunîndu-i : După mine, curînd poate — peste un an, cine știe ?

Pe jumătate abătut, pe jumătate mulțumit, Baron, pretendent la titlul mondial de șah, își făcea bagajele pregătindu-se de întoarcere la New York. Își imagina că analiza partidei finale avea să-i lase pe gînduri pe mulți cunoscători.

— Intră — spuse el, auzind o bătaie în ușă.

Apărură Richard cu Sally.

— Voiam să aflați că am văzut ce ați făcut în partida aceasta. Ați fost minunat !

Sally încuviință.

— Chiar așa ? Păi, n-am făcut nimic, decît că am pierdut...

— I-ați dat partida. Și încă, într-o manieră care împiedică, pe oricine nu cunoaște perfect stilul ambilor adversari, să descopere realitatea.

Francis Baron zîmbi.

— Nu-i nevoie s-o strigi în gura mare. Oricum, dumitale trebuie să-ți mulțumesc pentru că am făcut pe Don Quichote. M-ai învățat multe despre partide și viață, ieri seară...

— Ieri seară ? — se minună James.

— Da. Știi, la Copley Club, masa nr. 7.

— Nu pricep — zise Richard James. — În viața mea n-am fost la Copley Club.

În românește de **Eugen B. MARIAN**